

Stappenplan aanpak scabiës (schurft) voor kinderdagverblijf

Voor wie is dit stappenplan bedoeld?

Dit stappenplan is ontwikkeld voor besmetting met scabiës binnen een **kindercentrum/kinderdagverblijf**. Het biedt ondersteuning aan sleutelfiguren die betrokken zijn bij een (verdenking op een) scabiësuitbraak.

Wanneer één of meerdere kinderen en/of ouders en/of medewerkers voor een afgesproken dag/tijdstip behandeld moet worden, is een goede **organisatie en planning** nodig. Deze gezamenlijke behandeling is nodig om te voorkomen dat mensen elkaar opnieuw besmetten.

Begin met dit stappenplan vóór de start van de **behandeling**. De voorbereiding kan realistisch gezien wel één tot twee weken duren om te organiseren. Een scabiës melding kan onrust bij ouders en personeel geven, het is goed om de voorbereidende stappen met de GGD af te stemmen. Neem de tijd om na de behandeling, alert te blijven of iemand scabiës klachten krijgt of houdt. Dit is gemiddeld 6 weken.

Feiten en besmettingsweg

Scabiës wordt veroorzaakt door een scabiësmijt. Je herkent schurft aan de volgende klachten:

- Jeuk die steeds erger wordt. Je kunt overal op je lichaam jeuk krijgen, vooral als het warm is en in de nachts. De jeuk is een allergische reactie op de eitjes en de poep van de mijt.

- Blaasjes, rode bultjes of schilfers op de handpalm, tussen de vingers, op de polsen, ellebogen, voeten en de geslachtsdelen.
- Soms zie je rode streepjes op je huid. Dat zijn de gangetjes die de mijt graaft.
- Kinderen tot 4 jaar kunnen ook jeuk en bultjes op het hoofd krijgen.

Een besmetting met scabiës gaat niet over zonder behandeling en het uitvoeren van hygiënemaatregelen. Iemand is al besmettelijk voordat hij/zij klachten heeft. Wanneer de behandel- en hygiënevoorschriften niet goed gevolgd worden, kan iemand opnieuw scabiës krijgen (oftewel kinderen en begeleiders kunnen elkaar steeds opnieuw besmetten). Iemand kan besmet raken met scabiës door:

- Minimaal 15 minuten huid-huid contact met iemand die scabiës heeft.
- Regelmatig intensief kort huid-huid contact, zoals bij hand in hand lopen, op schoot zitten of de luier verschonen. Denk ook aan een flesje geven met een ontblote arm (tegen hoofdhuid van baby).
- Gebruik van verkleedkleden en stoffen handdoeken. Delen van wipstoeltjes, voedingskussen, slaapzakjes en/of beddengoed.

Meestal duurt het even voordat alle contacten achterhaald zijn en iedereen is behandeld. Het is lastig om scabiës in een keer bij iedereen in een keer weg te krijgen.

Hygiënemaatregelen scabies

Persoonlijke hygiëne

- Leg schone materialen en mogelijk besmette materialen gescheiden in aparte ruimtes.
- Denk aan het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen zoals handschoenen en schort met lange mouwen tijdens de verzorging, bij de schoonmaak en bed opmaken/verschonen.
- Pas handhygiëne toe door middel van water en vloeibare zeep, handalcohol werkt niet tegen schurft.
- Zorg voor korte nagels, zowel bij kinderen als personeel.

Kleding

- Denk eraan om de verkleedkleden en knuffels die niet te wassen zijn op 60°C voor 3 dagen apart te leggen op kamertemperatuur (>18°C).
- Denk ook aan speel- en vloerkleden, verkleedkleding, voedingskussen, wipstoeltjes, draagzakken en slaapzakken.
- Laat de kinderen gedurende de uitbraak niet op blote voeten lopen.

Schoonmaak

- Stofzuig de bank, stoffen stoelen en het tapijt.
- Was ook stoffen hoesjes van een telefoon, laptop of iPad op 60°C of bewaar het 3 dagen in zakken op kamertemperatuur (>18°C).
- Denk ook aan handdoeken, theedoeken, slabben en verfjasjes.

Planning & Organisatie (stappen 1 – 4)

1. Diagnose scabiës

Neem contact op met de GGD

- Maak een melding van scabiës volgens Artikel 26-meldingen Wpg-instellingen | LCI richtlijnen bij de GGD en bespreek met de GGD de verdere aanpak.
- Vraag aan de ouders hoe de scabiës is vastgesteld, vraag dit ook als een collega scabiës heeft. Vraag gelijk of de GGD contact op mag nemen.
- Stem af met de GGD om de contacten in kaart te brengen, zowel binnen het kinderdagverblijf als daarbuiten, denk aan ouders, broertjes of zusjes.
- Tip : hou een logboek bij met het beloop van de uitbraak:
  - denk aan de data waarop de diagnose is gesteld of dat het geen scabiës is (HA+/HA- of derma+/derma-);
  - laatste dag op kinderdagverblijf voor de behandeling;
  - datum eerste klachten;
  - contact met kind en bekend bij de GGD.

2. Vaststellen wie behandeld moet worden

- GGD geeft aan wie behandeld moet worden en geeft behandeladvies. In samenspraak maak je een tijdschema.
- Betrek de bedrijfsarts voor behandeling van medewerkers.

3. Welke contactpersonen zijn betrokken

- Spreek met de GGD af wie nodig zijn in de afstemming met de GGD:
  - Locatie Manager of Pedagogisch medewerker;
  - Facilitaire dienst, indien aanwezig;
  - Communicatie indien aanwezig.
- Bespreek de taakverdelingen en verwachtingen.
- Deel telefoonnummers & e-mailadressen.
- Maak een tijdsplanning, neem hiervoor de tijd want het kost meerdere dagen om de contacten in beeld te krijgen.

4. Informeren betrokkenen

- Maak gebruik van het landelijke foldermateriaal en vul dit aan met specifieke gegevens en instructies voor het kindercentrum/kinderdagverblijf.
- Geef goed getimede, juiste informatie aan de verschillende betrokkenen, dit is een doorlopend proces.
- Denk bij het informeren aan de medewerkers van het kinderdagverblijf, facilitaire dienst, ouders en andere betrokkenen.
- Bepaal het beleid ten opzichte van pers en sociale media.
- Organiseer eventueel een voorlichtingsbijeenkomst voor ouders en/of medewerkers.
- Overweeg een whatsapp groep (zonder namen van personen die klachten hebben).
- Check of de informatie duidelijk is voor iedereen.

Planning & Organisatie (stappen 5 – 6)

5. Een paar dagen vóór de behandeling

- Zorg voor voldoende wegwerphandschoenen.
- Zorg voor voldoende plastic zakken voor verkleedkleden en knuffels, en zorg voor voldoende wasmiddel.
- Tip: behandeldag op vrijdagavond, zodat iedereen die op maandag aanwezig is niet meer besmettelijk is.

Op het kinderdagverblijf:

- Leg een stapel klaar met schone kleding, doeken en beddengoed. Zie hiervoor stappenplan hygiëne maatregelen. Denk ook aan extra rompers, sokken, ondergoed, etc.
- Bij kleding meegenomen vanuit huis, volg dan ook de hygiënemaatregelen
- Elk kind in eigen bedje en bij wisseling van een kind verschoon dan het beddengoed.
- Tip: Plan de grote schoonmaak op de behandeldag, wanneer de kinderen weg zijn.

6. Na de behandeling

- Vraag aan de ouders voordat het kind komt of de behandeling en hygiëne maatregelen zijn gedaan. Als dit niet zo is, mag het kind pas 12 uur na de behandeling weer op het kinderdagverblijf komen. Na 12 uur is iemand niet meer besmettelijk.
- Na de behandeling kan de jeuk een aantal weken (4-6 weken) aanhouden. De mijten worden opgeruimd in je huid en dat kost tijd.
- Vraag na aan de ouders of de behandelstappen gelukt zijn.
- Aandacht voor aanhoudende klachten na de behandeling om extra alert te zijn voor nieuwe gevallen of als de scabiës na de behandeling nog niet weg is.
- Wat te doen als scabiës terugkomt: Bel de GGD voor advies.

Zijn er nog vragen?

Bel de huisarts of lokale GGD (Infectieziektebestrijding) zie www.ggd.nl of kijk voor meer informatie op www.rivm.nl/schurft.

Op de website van het RIVM is te vinden: informatiefolders, behandel- en wasvoorschriften, checklists en meer.

Waar kun je informatie vinden:

[Schurft behandelen | RIVM](#)

[Alles over schurft \(steffie.nl\)](http://AllesoverSchurft.steffie.nl) Ook in andere talen.

Dit is een samenwerking tussen RIVM en de GGD:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Ruimte voor GGD-locatie om (contact)gegevens in te voeren.